

תת"ע 906/09/16 - מדינת ישראל נגד יעקוב סמאח

בית משפט השלום לתעבורה בעכו

תתע"א 906-09-16 מדינת ישראל נ' יעקוב
לפני כבוד השופטת אסתר טפטה-גרדי

בעניין: מדינת ישראל
באמצעות עו"ד תומר יצחקי
נגד
המאשימה
יעקוב סמאח באמצעות עו"ד סולימאן עאמר
הנאשם

הכרעת דין

1. האם הנאשם נהג ברכב חשמלי, תפעולי, בארוע, שנדרש לנהיגה בו רישיון נהיגה? זו השאלה שעומדת להכרעה במקרה שלפני.

החלטתי להרשיע את הנאשם בעבירות של נהיגה בזמן פסילה, נהיגה ללא רישיון נהיגה ונהיגה ללא תעודת ביטוח.

האישום

2. נגד הנאשם הוגש כתב אישום בגין עבירות של **נהיגה בזמן פסילה**, בניגוד לסעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] התשכ"א-1961, **נהיגה ללא רישיון נהיגה**, בניגוד לסעיף 10(א) לפקודה, **ונהיגה ללא תעודת ביטוח תקפה**, בניגוד לסעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש] תש"ל-1970.

3. על פי התמצית העובדתית, ביום 29.8.16, סמוך לשעה 11:45, נהג הנאשם ברכב חשמלי, תוצרת "אוס". אותה עת נהג כשהודע לו שהוא פסול מנהיגה בתיק 3968-08-15, מיום 3.1.16, למשך 20 חודשים, בנוכחותו, והפקיד הצהרה במזכירות בית המשפט.

גדר המחלוקת

4. המאשימה גורסת שהנאשם נהג ברכב תפעולי, מסוג "מרשל", העונה על הגדרת "רכב מנועי" בפקודת התעבורה, ועל כן נדרש לנהיגה בו רישיון נהיגה. בעת הארוע, נטען, הנאשם לא היה מורשה לנהיגה, נהג בפסילה, וללא

עמוד 1

תעודת ביטוח תקפה.

הנאשם טוען, מנגד, שלא הוכח שהרכב בו נהג הוא "רכב מנועי", כהגדרתו בפקודת התעבורה, ומכאן שלא נדרש לנהיגה בו רישיון נהיגה, וכפועל יוצא לא ביצע את העבירות המיוחסות לו, ויש לזכותו.

הראיות

5. מטעם המאשימה העידו:

השוטר סביתי סביתי (להלן - השוטר סביתי).

השוטר מעין סעב (להלן - השוטר סעב).

באמצעות עדי התביעה הוגשו: **1/ת** - דוח הזמנה לדין, **2/ת** - דוח עיכוב, **3/ת** - חוות דעת, מיום 29.8.16, שערך השוטר סביתי, **4/ת** - טופס יידוע חשוד בדבר זכויותיו ו- **5/ת** - הודעת נהג, **6/ת** - דוח פעולה של השוטר מעין סעב, **7/ת** - רישום משרד התחבורה, **8/ת** - הכרעת הדין וגזר הדין מתיק 3968-08-15.

הנאשם בחר שלא להעיד.

דין והכרעה

6. לאחר שהאזנתי לטיעוני ב"כ הצדדים, שמעתי את העדים לפני, ועיינתי בחומר הראיות, מצאתי שהוכח לפני, מעבר לכל ספק סביר, שהנאשם ביצע את העבירות המיוחסות לו בכתב האישום, מהנימוקים שיפורטו מטה.

גרסת השוטר סביתי

7. השוטר סביתי, בוחן תנועה, ערך דוח על הארוע (1/ת), מיד לאחר התרחשותו.

מהדוח עולה שבעת שנהג בניידת, כשהשוטר סעב לצידו, ברחוב הפנימי, בכפר מג'ד אלכרום, ממזרח למערב, חלף על פני הדואר, והבחין ברכב תפעולי נוסע לפניו. צוין שהשוטר ראה את נהג הרכב מחזיק מכשיר טלפון ביד שמאל, צמוד לאוזן שמאל, וכרז לנהג לעצור בצד הדרך. השוטר ניגש לרכב התפעולי, הנהג היה לבד ברכב. לדרישת השוטר להצגת רישיונות ותעודת זהות ציין הנהג שאין לו רישיון נהיגה, ואין ברשותו תעודת זהות. השוטר הודיע לנהג שהוא מעוכב לתחנה לצורך זיהוי. הנהג התלווה לשוטר סעב בניידת, והשוטר סביתי נהג ברכב התפעולי לתחנה. צוין שהשוטר סעב ליווה את השוטר סביתי, באורות כחולים, מאחור.

בעדותו חזר השוטר סביתי על עיקרי הדוח, לאחר שעייין בדוח (עמ' 15 לפרו', ש' 3-4). על פי "כלל הקפאת הזכירה שבעבר", רשאי בית המשפט לקבל את הדוח כראיה לתוכנו, אם השתכנע שהרישום שנעשה על ידי העד הוא רישום כן, אמיתי ומדויק ואם טענת העד שאינו זוכר את פרטי האירוע היא כנה ואמיתית (ראו י' קדמי, בספרו, "על הראיות", חלק

שני, מהדורה מעודכנת תש"ע-2009, בעמ' 786). בדוח שערך השוטר סביתי מפורט, התרשמתי שרישום הדוח נעשה באופן מדויק, ואני מקבלת את הדוח כראיה לתוכנו.

לשאלת הסנגור, הבהיר השוטר בעדותו, שבעת שחקר את החשוד, בשעה 12:37, טרם בדיקת הרכב, ב-12:56, ידע שמדובר ברכב תפעולי: **"הניסיון שלי והוותק שלי כבר בשטח ידעתי שמדובר ברכב תפעולי. השעה המופיעה בחווה"ד היא שעת עריכת המסמכים בלבד, כל מסמך אני מציין שעת הרישום..."** (עמ' 17 לפרו', ש' 25-27). כשנשאל האם בדק בכניסה לרחוב בו נעצר הנהג האם קיים תמרור א/43, השיב: **"לא בדקתי, מדובר במקום מרכזי בכפר, סמוך לדואר, בשנת 2016, אין מדובר בשטח תפעולי, מה עוד ששטח כזה צריך להיות מגודר ומסומן"** (עמ' 18 לפרו', ש' 1-2).

גרסת השוטר סעב

8. מדוח פעולה של השוטר סעב (ת/6) עולה שבמשמרת עם השוטר סביתי, הבחינו השניים בנאשם, נוהג ברכב תפעולי, בכפר, לכיוון כללי הכיכר, כשהוא אחוז ביד שמאל, צמוד לאוזן שמאל, מכשיר "סלפי". הנאשם נעצר לצורך בדיקה. השוטר סביתי ניגש לבדוק את רישיונותיו התברר שאינו מורשה לנהיגה. הודע לו על עיכוב. השוטר סביתי נהג ברכב התפעולי, והשוטר סעב נהג בניידת, כשהנאשם לצידי, לתחנת המשטרה. צוין שהנאשם צוין שעבר ניתוח לב פתוח, לאורך החזה, ובנסיבות אלה החליט השוטר שלא לעצרו. נערך שימוע ולאחריו שוחרר הנאשם. צוין שלא נרשם לנהג דוח בגין שימוש בפלאפון.

בעדותו שב וציין השוטר סעב את שרשם בדוח, בהתבסס על הדוח שערך (עמ' 20, ש' 10-11, ש' 18-19). על פי כלל **"הקפאת הזכירה שבעבר"** אני מקבלת את הרישום שערך השוטר כראיה לתוכנו. השוטר ערך דוח מפורט, התרשמתי שרישומי מדויק, ובעדותו מסר בכנות שאינו זוכר את הארוע מלבד הרישום שערך ועיין בדוח טרם מסר עדותו (עמ' 20, ש' 19).

השוטר סעב צוין שניתן היה, על פי הנוהל, לעצור את הנאשם, עקב עבר תעבורתי שכלל נהיגה ללא רישיון נהיגה, אולם הוחלט שלא לעשות כן, עקב נסיבותיו האישיות (עמ' 20 לפרו', ש' 13-15). כך גם הוחלט שלא לרשום דוח בגין עבירה של שימוש בטלפון בנהיגה, נוכח נסיבותיו הבריאותיות והחשש שילחץ מהמעמד (עמ' 20, ש' 11-13).

9. ההגנה טענה שעדות השוטר סעב לא הייתה עקבית. לטענתה, בתחילת עדותו צוין שאינו זוכר דבר מלבד דוח הפעולה שערך, אולם, בהמשך, כשעומת עם גרסת השוטר סביתי, לעניין ליווי הרכב התפעולי, נזכר שליווה את השוטר סביתי בניידת.

שמעתי את עדותו של השוטר סעב לפני והתרשמתי שעדותו מהימנה. השוטר סעב שב וציין שאמנם לא צוין בדוח שליווה את הרכב התפעולי, אולם בפועל, ביצע את הליווי, ובמסגרת תפקידו הוא אף אחראי להעברת הנהלים, בהקשר זה, לשוטרי התחנה. כשהשוטר סעב נשאל בנוגע לשמירת קשר עין עם הרכב התפעולי, בעת הנסיעה, צוין: **"לא כתוב פה (בדוח הפעולה), יכול להיות שנסעתי אחריו. אם הוא נסע עם רכב תפעולי מן הראוי שאני אסע אחריו"** (עמ' 21 לפרו', ש' 7-8) ובהמשך: **"ההגיון שאני כן נסעתי אחריו ואבטחתי אותו כל הדרך, זה לא כתוב פה. אבל זה מן הגיון"** (עמ' 21 לפרו', ש' 20), **"זה מה שצריך להיות. לא אפקיר אותו בלי ליווי בפרט שמדובר ברכב תפעולי"** (עמ' 21 לפרו', ש' 22). כשנשאל האם במקרה הספציפי הזה זכור לו שליווה את השוטר סביתי, השיב: **"כן, עניתי לך"**

שלוש פעמים. אני מעביר את ההנחיות האלה לשוטרים. זה ההנחיות שמקבלים השוטרים, ללוות אותו עד לתחנה. אני הסמכות בתחנה להעביר" (עמ' 21 לפרו', ש' 31-30).

זאת ועוד, מדוח השוטר סביתי (ת/1) ומעדותו עלה שהשוטר סעב ליווה את נסיעתו ברכב התפעולי (עמ' 15 לפרו', ש' 31-32), ודבריו אלה תומכים בגרסתו של השוטר סעב. יוער עוד לעניין זה שהשוטר סביתי אף ציין שנסיעתו ברכב התפעולי נעשתה **"במשנה זהירות"** (עמ' 15 לפרו', ש' 31-32).

גרסת הנאשם

10. הנאשם בחר שלא להעיד בדיון ועל פי סעיף 162(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, יש בכך כדי לשמש חיזוק למשקל הראיות של התביעה.

עם זאת, מעיון בהודעתו עולה שהודה שהרכב בבעלותו (ת/5, עמ' 2 להודעה, ש' 23), ושנהג בו בארוע (עמ' 2 להודעה, ש' 10). כן ציין שנהג ברכב **"זה ששה חודשים בערך"** (עמ' 2 להודעה, ש' 12).

גרסתו המרכזית של הנאשם היא שלא ידע שלרכב החשמלי בו נהג נדרש רישיון נהיגה. כך, בתגובתו לדוח (ת/1) מסר: **"לא ידעתי שצריך רישיון נהיגה"**. בעת שנשאל מדוע נהג ברכב תפעולי, ללא רישיון נהיגה, השיב: **"אמרו לי שרכב כזה חשמלי מותר ללא רישיון נהיגה"** (עמ' 2 להודעה, ש' 7-8).

בתגובתו, בדוח עיכוב (ת/2), מסר: **"אני חשבתי שרכב חשמלי מותר לנהוג ללא רישיון נהיגה"**.

האם הנאשם נהג ב"רכב מנועי", כהגדרתו בפקודת התעבורה?

11. ההגנה טוענת שלא הוכח שהנאשם נהג ב"רכב מנועי", המחייב רישיון נהיגה, ומכאן שלא ביצע את העבירות שמיוחסות לו. צוין שפקודת התעבורה, מגדירה "רכב מנועי" כרכב שנע בכוח מכאני, ומהמסמכים שערך השוטר סביתי (ת/2-5), עולה שאין מדובר ברכב מסוג זה.

הגדרת "רכב חשמלי" ו"רכב תפעולי"

12. סוג הרכב בו נהג הנאשם הוגדר בדוח (ת/1) כ"רכב חשמלי". בנסיבות המקרה ציין השוטר בדוח שהנאשם נהג ב"רכב תפעולי" (ת/1).

סעיף 1 לתקנות התעבורה תשכ"א-1961, מגדיר "רכב חשמלי" - **רכב מנועי המונע במנוע חשמלי**;

"רכב תפעולי", כהגדרתו בסעיף 95א לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961 (להלן: "התקנות"), הוא **"רכב כמשמעותו בפקודה"**. הווה אומר, רכב תפעולי עונה להגדרת "רכב" שבפקודה.

בפקודת התעבורה [נוסח חדש] בסעיף 1 נקבע:

"רכב" - רכב הנע בכוח מיכני או הנגרר על ידי רכב או על ידי בהמה, וכן מכונה או מיתקן הנעים או הנגררים כאמור, לרבות אופניים ותלת-אופן, ולמעט רכב ששר התחבורה פטר אותו בצו מהוראות פקודה זו כולן או מקצתן;

"רכב מנועי" - רכב המונע בכוח מיכני מכל צורה שהיא, ולרבות תלת אופן ואופנוע עם רכב צדי או עם גרור או בלעדיהם ולמעט רכב הנגרר על ידי רכב מנועי;

עולה מהאמור שעל פי הפקודה **"רכב חשמלי"** ו**"רכב תפעולי"**, הם רכבים המונעים בכוח מיכני.

13. השוטר סביתי הגיש חוות דעת לעניין הרכב התפעולי בו נהג הנאשם בארוע (ת/3).

בחוות הדעת צוין שביום 29.8.16, בשעה 12:56, נבדק רכב תפעולי, תוצרת "מרשל", בתחנת לב הגליל ונמצא שמדובר ב"רכב תפעולי חשמלי". על פי השרטוט, אורכו 2.7 מטר, ורוחבו 1.1 מטר. לחוות הדעת צורפו צילומים מהם עולה שלרכב בו נהג הנאשם מנוע חשמלי (6 מצברים), הגה, דוושות ו-4 גלגלים. צוין שהרכב נבדק בנסיעה ונמצא תקין.

השוטר סביתי העיד שערך את חוות הדעת, צילם את התמונות (עמ' 14 לפרו', ש' 17-18), וציין שהרכב הנבדק היה הרכב בו נהג הנאשם (עמ' 17 לפרו', ש' 21-22, ש' 25-27, ש' 30-31). בדוח שערך (ת/1) ובעדותו צוין שנהג ברכב הנאשם ממקום האירוע לתחנה (עמ' 17 לפרו', ש' 30).

לסיכום, רכב הנאשם נבדק על ידי השוטר סביתי, ונמצא שמדובר ב"רכב תפעולי חשמלי", שמונע מכח חשמלי. מכאן שעל פי החוק יש להגדירו כ"רכב מנועי".

14. הוראת סעיף 10 (א) לפקודת התעבורה קובעת ש**"לא ינהג אדם רכב מנועי אלא אם הוא בעל רשיון נהיגה תקף לרכב מאותו סוג, שניתן על פי פקודה זו, ולא ינהג אדם אלא בהתאם לתנאי הרשיון זולת אם פוטר מחובת רשיון נהיגה ובמידה שפוטר."**

קרי, הפעלת רכב מנועי מכל סוג דורש רשיון נהיגה, כקבוע בסעיף 10 לפקודת התעבורה, אלא אם מחוקק המשנה החריגו מחובת רשיון נהיגה.

מחוקק המשנה מצא מקום להחריג את הצורך ברישיון נהיגה לשני סוגי רכבים, קלנועית וריכנוע. ברכבים אלה לא נדרש רישיון נהיגה. יצוין שעיון בתקנות התעבורה תשכ"א-1961, מעלה שהרכב עליו נהג הנאשם אינו מתאפיין במאפיינים של הקלנועית או הרכינוע.

בנסיבות אלו ניתן לקבוע שהרכב בו נסע הנאשם הינו כלי רכב מנועי שלא הוחרג ע"י המחוקק ולכן נדרש רישיון נהיגה.

ממסמך משרד הרישוי (ת/7), מיום 3.8.16, עלה שהנאשם אינו מופיע בקובץ מחזיקי רישיונות נהיגה.

קרי, בנסיבות המקרה נהג הנאשם ללא רישיון נהיגה, על רכב שמצריך רישיון נהיגה.

זאת ועוד, מגזר הדין בתת"ע 3968-08-15, מיום 3.1.16 (ת/8) עולה שהנאשם נפסל לתקופה של 20 חודשים. מכאן,

שבעת הארוע, 29.8.26, הנאשם נהג בפסילה.

האם הנאשם נהג ב"אזור רכב תפעולי"?

15. הרכב החשמלי, בו נהג הנאשם, משמש, מעבר להיותו "רכב מנועי", כ"רכב תפעולי".

תקנה 95א לתקנות התעבורה, קובעת, בין היתר, שרכב תפעולי הוא רכב שמותר להפעילו אך ורק ב"אזור רכב תפעולי".

"אזור רכב תפעולי" הוגדר בתקנה 95א(א) - **איזור שבו מופעל רכב תפעולי ואשר בכניסה אליו וביציאה ממנו הוצב, באישורה של רשות התימור המקומית, תמרור א-43 האחד מציין כניסה לאיזור רכב תפעולי והאחר מציין את היציאה ממנו;**

תקנה 95ד לתקנות התעבורה קובעת שרכב זה יש להפעיל באזור רכב תפעולי ובלבד שנתקיימו התנאים המצוינים בתקנה כלהלן:

(1) ניתן לגבי הרכב התפעולי, לפי סוגו, היתר להפעלתו מאת המפקח על רכב תפעולי ובהתאם לתנאים שבהיתר;

(2) בידי נוהג או מפעיל הרכב התפעולי רשיון נהיגה מתאים לסוג הרכב הנוהג או המופעל על ידו או היתר לנהיגתו שניתן מאת המפקח על רכב תפעולי;

(3) לגבי הרכב התפעולי ניתנה תעודת ביטוח בהתאם לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970.

עולה, אפוא, שהרכב החשמלי בו נהג הנאשם, המשמש כ"רכב תפעולי", ניתן לתפעלו באזור רכב תפעולי בלבד, ובלבד שניתן היתר להפעלתו על ידי מפקח על רכב תפעולי (להלן - המפקח) ובידי הנוהג בו רישיון נהיגה מתאים לסוג הרכב הנוהג או היתר לנהיגתו שניתן על ידי המפקח. כמו כן, נדרשת תעודת ביטוח בהתאם לפקודת ביטוח רכב מנועי. נהיגה מחוץ לאזור התפעולי אסורה למעשה.

מתקנה 180א(1) לתקנות התעבורה, שעניינה רישיון נהיגה מדרגה B, עולה כי לרכב זה נדרש רישיון נהיגה מדרגה B. לשון התקנה:

"180. (א) רישיון נ ג דרגה B הוא רישיון לנהוג -

(1) ברכב מנועי שמשקלו הכולל המותר אינו עולה על 3,500 ק"ג ושמשפר הנוסעים בו מלבד הנהג אינו עולה על 8, ולמעט מונית, רכב סיור ואוטובוס ציבורי".

(ראה לעניין זה פל"א 15-05-1975 מדינת ישראל נ' תמיר אלטרמן (28.9.16)) (להלן - עניין אלטרמן).

עולה מהאמור שבהתאם לחוק ניתן לנהוג ברכב החשמלי ב"שטח תפעולי" בלבד, כשלנהג רישיון מדרגה B או, לחלופין, היתר מיוחד לנהיגה ב"שטח תפעולי", מטעם המפקח על "שטח תפעולי".

בעניין אלטרמן ציין בית המשפט שנהיגה ברכב זה, מחוץ ל"שטח התפעולי", וללא רישיון נהיגה מדרגה B מהווה, על פניו, עבירה כפולה, הן על סעיף 10(א) לפקודת התעבורה והן על תקנה 95ד לתקנות התעבורה.

16. ההגנה טענה שהשוטר סביתי אישר בחקירתו שלא בדק האם מופיע תמרור המסמן אזור תפעולי, בתחילת הרחוב בו נסע הנאשם או בסיומו, ועל כן יתכן ולרכב היה מותר לנסוע באותו אזור.

בעניינו, בעת האירוע הנאשם לא אחז ברישיון נהיגה כלל, גם לא מדרגה B, שנדרש לרכב, וגם לא הוצג היתר מיוחד לנהיגה ב"שטח תפעולי" מטעם המפקח. קרי, טענת ההגנה שיתכן ומדובר ב"אזור רכב תפעולי", אינה מעלה ואינה מורידה, שכן ממילא הנאשם לא היה מורשה לנהוג ברכב, ולא ניתן לו היתר מטעם המפקח לנהיגה באזור רכב תפעולי.

יצוין שמדוחות השוטרים עולה שהנאשם נהג ברכב, שלא באזור רכב תפעולי.

השוטר סביתי ציין בדוח (ת/1) שהבחין בנאשם נוסע לפניו "ברחוב הפנימי בכפר מג'ד אלכרום, ממזרח למערב, כשעברתי את הדואר".

השוטר סעב ציין בדוח הפעולה (ת/6): "הנ"ל נראה בנהיגה בתוך הכפר לכיוון כללי הכיכר".

זאת ועוד, כשנשאל השוטר סביתי האם בדק בכניסה לרחוב בו נעצר הנאשם האם קיים תמרור א/43, השיב: "לא בדקתי, מדובר במקום מרכזי בכפר, סמוך לדואר, בשנת 2016, אין מדובר בשטח תפעולי, מה עוד ששטח כזה צריך להיות מגודר ומסומן" (עמ' 18 לפרו', ש' 1-2).

קרי, מדוחות שני השוטרים ועדות השוטר סביתי עולה שהנאשם נהג ברכב, בכפר, סמוך לדואר, ולא ב"אזור רכב תפעולי".

אי תפיסת הרכב כראיה

17. ההגנה טענה שהרכב לא נתפס על ידי המשטרה ולא הוצג בבית המשפט כראיה, כשעל התביעה היה להביאו ולהציגו על פי כלל "הבאת הראיה הטובה ביותר". נטען שלא ידוע איזה רכב בדק השוטר סביתי, ומכאן שלא הוכח שהרכב בו נהג הנאשם עונה להגדרת "רכב", כקבוע בפקודה. בית המשפט הופנה לעניין זה לפ"ל 3204-06-15 מדינת ישראל נ' מאיו (7.9.17) (להלן - עניין מאיו).

המאשימה, ציינה מנגד, שהוגשה, מטעמה, חוות דעת מפורטת של השוטר סביתי (ת/3), לעניין הרכב, שכוללת צילומים ברורים של הרכב, ועל כן לא היה צורך בתפיסת הרכב כראיה.

עיון בהכרעת הדין בעניין מאיו מעלה שהנסיבות שם אינן דומות למקרה שלפני. במקרה שם בחן בית המשפט את המסמכים השונים שהונחו לפניו ואת מכלול העדויות בתיק, וקבע שעקב מחדלי התביעה, לא ניתן לקבוע שהרכב בו נהג הנאשם, עונה על הגדרת סעיף 1 לפקודה. בין היתר מציין בית המשפט שהמאשימה ציינה בכתב האישום את רכב ה"מרשל" כמוצג בתיק, ויכלה להציג כראיה את רכב ה"מרשל", אולם בחרה שלא לעשות כן, ויש בכך משום רשלנות רבת. יצוין שבית המשפט שם מונה דרכי הוכחה נוספות בהם יכלה המאשימה לנקוט, אולם עקב מחדליה, לא עשתה כן (ראה לדוגמא, לעניין זה, סעיף 31 להכרעת הדין בעניין מאיו).

בענייננו המצב שונה. השוטר סביתי העיד שהרכב בו נהג הנאשם הוא הרכב שנבדק על ידו, וציין שנהג ברכב ממקום הארוע עד לתחנה (עמ' 17 לפרו', ש' 21-22, ש' 30-31). הוגשה חוות דעת מטעמו (ת/3) לגבי רכב זה, שכוללת תצלומים של הרכב, השוטר העיד שערך את חוות הדעת וצילם את התמונות שצורפו לה (עמ' 14 לפרו', ש' 17-18),

קרי, בענייננו, קיימות ראיות שהרכב שנבדק הוא רכב הנאשם, מה שלא היה בעניין מאיו.

סוגית הנהיגה ברכב התפעולי על ידי השוטר לאחר הארוע

18. ההגנה טענה שהשוטר סביתי נהג ברכב הנאשם לאחר הארוע, ללא תעודת ביטוח תקפה על הרכב. בנסיבות אלה, נטען, ביצע עבירה דומה לנאשם, ודינו כנאשם, ומטעמים של הגנה מן הצדק, יש לזכות את הנאשם.

יצוין שסוגיה זו אין בה כדי להעלות או להוריד מאשמתו של הנאשם בארוע, ויכולתי אף שלא להידרש אליה, שכן טענת ההגנה מופנית כלפי נהיגתו של השוטר ברכב.

מעבר לנדרש, יצוין שמהנוהל שהגישה המאשימה - **נוהל אג"מ/מס"ר - "נהיגת רכב אזרחי ע"י שוטר" - נוהל מס' 02.220.190** - עולה שלשוטר סביתי, על פניו, הייתה סמכות לנהוג ברכב, ולרכב היה כיסוי ביטוחי בעת שנהג בו.

כעולה מהנוהל, לאחר ביצוע עבירת תעבורה, נוצר, לעיתים, מצב בו הרכב, מושא העבירה, נותר בכביש הראשי או במקום מרכזי, בשטח עירוני, ועל מנת למנוע מצב שבו יפגע רכשו של אדם, מחויבים השוטרים, על פי דין, להזיז את הרכב, ולהסיעו למקום בטוח, או לתחנת המשטרה הקרובה.

בסעיף 1 לנוהל מצוין שהגרירה תבוצע בהתאם לפה"מ (פקודת המשטרה) 13.01.02 גרירת רכב ביוזמת המשטרה.

סעיף 1(ג) לנוהל קובע: **פקודת מטא"ר 13.01.02 גרירת רכב ביוזמת המשטרה סעיף 2.ד. קובעת כי: אם אין מניעה לנהוג ברכב מסיבה בטיחותית, יש להימנע מהזמנת גורר ויש להסיע את הרכב עד מקום היעד, וזאת אם על פי הנחיות החשבות מכסה הביטוח נהיגה מסוג זה.**

סעיף 1(ד) לנוהל קובע: ב-1.12.96 הוציא החשבות אישור המתיר לשוטר בתפקיד לנהוג ברכב אזרחי הנמצא ברשות המשטרה, בכפוף לנוהל זה. כמו כן הועבר בתאריך 22.9.97 מזכר מרמ"ד גזברות המאשר כי למשטרה יש כיסוי ביטוחי לנהיגת רכב אזרחי ע"י שוטרים כאמור בנוהל זה.

סעיף 2 לנוהל קובע:

א. שוטר ינהג ברכב אזרחי רק אם מתקיימת לפחות אחת מהעילות הבאות:

2. הרכב נמצא על ציר תנועה ראשי (עירוני או בין-עירוני) ומהווה הפרעה חמורה לתנועה ו/או סיכון למשתמשים בדרך".

ב. אישור בעל הרכב לנהיגה.

2. הסכמת בעל הרכב אינה תנאי לנהיגת הרכב והיא נעשית לצורכי ביטוח.

ג. שוטר לא ינהג ברכב אזרחי אלא אם התמלאו כל התנאים הבאים:

1. על פניו הרכב תקין וכשיר לתנועה... 2. ברשות השוטר רישיון אזרחי תקף המתאים לסוג הרכב. 3. לשוטר רישיון נהיגה במשך 12 החודשים הקודמים לאירוע."

סוף דבר

19. לאחר ששמעתי את טיעוני ב"כ הצדדים, עיינתי בדוחות השוטרים ושמעתי את עדויותיהם לפני, השתכנעתי שהדוחות שרשמו השוטרים מדויקים ותארו את התרחשות הארוע לאשורה. בעדותם בבית המשפט, התבססו השוטרים על הדוחות שערכו, וכשנחקרו מסרו עדות עקבית ותואמת לדוח שערכו. מהמסמכים שערכו השוטרים ומעדויותיהם עלה שהנאשם נהג בעת האירוע ברכב חשמלי, תפעולי. כפי שהובא מעלה, רכב זה מחייב רישיון נהיגה על פי הפקודה, או, לחלופין, היתר מטעם המפקח. הנאשם נהג ברכב בעת הארוע, על אף שלא החזיק ברישיון נהיגה או בהיתר מטעם המפקח, בהיותו פסול, וללא תעודת ביטוח תקפה לרכב.

בחירתו של הנאשם שלא להעיד משמשת חיזוק לראיות התביעה.

20. לסיכום, בהינתן האמור, ולאחר ששמעתי את הצדדים והתרשמתי מעדותם לפני, החלטתי להרשיע את הנאשם בעבירות של נהיגה בזמן פסילה, נהיגה ללא רישיון נהיגה, וללא תעודת ביטוח תקפה.

המזכירות תשלח העתק הכרעת הדין לצדדים ותזמנם לטיעונים לעונש ליום 9.9.20 בשעה 09:30.

ניתנה היום, כ"ח תמוז תש"פ, 20 יולי 2020, בהעדר הצדדים.